

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suaui Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XX. Leonis X. in Lutherum Diploma.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

Leonis X. in Lutherum Diploma.

Abscisâ itaque omni spe recuperandi Lutheri, seu per Pontificis mansuetudinem, seu per coërcitionem Septemuiri, statuit, studuitque Legatus Leoni suadere, necesse iam esse illius doctrinam tamquam hæreticam proscribere, quò ab ea illi salutem abhorrent, qui etiam tum integri erant, eiusque contagionis puri; cum longè facilius amoueat ab esu venenatæ dapis, qui eam nondum degustauerit, quàm qui eam iam pastus, reuomere compelleretur. Augebatur autem necessitas, Martini erroribus in dies gliscentibus. Quemadmodum etiam in linea, initio cum à recta deflectit, modicus eius deflexus haud facillè deprehenditur, sed quò procedit longiùs, eò manifestiùs obliqua conspicitur; ita vsu uenit ingenio, vbi à recta principiorum semita, aut philosophando aut credendo deerrare cœperit. Lutherus igitur, vbi semel arrogauit, licere sibi auctoritatem consuetudinesque Ecclesiæ aspernari, & ad libidinem diuinas Literas interpretari; non solum progressus est ad errores suprâ recensitos, sed negauit subinde vim inesse Sacramentis ad diuinam gratiam infundendam, & Baptismati ad noxam originalem delendam: Mulieribus etiam absoluendi potestatem concessit: Reprehendit negari ab Ecclesiâ laicis usum Calicis: Scripsit generatim contra Ordines Mendicantium: Affirmauit animas in Purgatorio noua peccata contrahere: eoque deuenit, vt Christianos argueret, quòd se tutando Turcis obsisterent: De Pontifice, de Vaticano Senatu, de Aula Romana, quâ voce quâ calamo depromebat quidquid contumeliarum congeri possit ab ingenio, & naturâ facundo & rabie concitato. Hæc omnia Legatus ad Leonem perscripsit. At quoniam literæ verba sunt inanimata & depicta, Romam ipse Eckius se contulit, & linguæ efficaciam clarius exposuit animarum stragem ab ea peste in Germania editam, propterea quòd adhuc denunciata non esset.

2 Equidem existimo, hanc tantam Eckij sedulitatem, quâ multus ac impiger fuit in proscribendis Lutheri sententiis; ac Pontificum diploma eidem conceditum, quod quasi victoriæ suæ trophæum in Germaniam detulit, quodque ex munere delegati Nuntiique Apostolici ad plerosque Germaniæ Principes, ac præcipue ad Saxonem Septemuirum, promulgandum exequendumque pro virili curauit, haud minimam fuisse causam, cur Lutherus illum ictum

Vide Epistolam Iulij Card Medicei ad Cardin Bibianam in 1. tomo literarum ad Principes 27. Martij 1519.

* Delegatus 18. Iulij an. 1520.

Pars I.

K

exci-

1519. exciperet, non tanquam à securi legitimi licitoris, sed à telo infensissimi hostis, atque ex eo pudorem in furorem vertisse, ac per dexteritatem suæ factioni eum ostentasse, non à Fidei veritate, sed ab odio technisq̃ue aduersariorum contra se fuisse pugnatum. Satius enim uerò fuisset, omnem damnationis curam ab eo longius remouere, qui disputatione certasset; quandoquidem non res ipsæ, sed earum imagines inuadunt in animos, & ad iudicia cupidinesq̃ue compellant.

^a Contine-
tur in veteri
libro mont-
mentorum,
quæ Cardi-
nalis Moro-
nus reliquit.
^b Lib. 7. E-
pistol.

Haud impigrè variæ à Pontifice a consultationes Romæ sunt habita, accitis Theologiæ ac sacrorum Canonum peritissimis; ac tandem digesta diplomatis forma à Petro Cardinali de Accolitis, Anconæ Præsule, vnde Anconitanus appellatus. Hic è Tribunali Romanæ Rotæ in Senatum Purpuratorum Patrum à Iulio II. cooptatus fuerat. At de eo ^b Sadoletus Cardinalis memoriæ prodidit, tanta fuisse auctoritatis, vt omnibus publicis Consiliis non interesset solum, verum etiam præfesset; & propè solus gubernare Rempublicam, ac eam suis sustinere humeris videretur: illius potissimum monitis ac prudentiâ nitebantur Summi Pontifices, & omnis Italia, Christianumq̃, nomen cunctum consiliis eius acquiescebat. Diplomatis forma ab Accolito confecta, in frequenti cœtu coram Pontifice expensa; & quamquam de summa rei constarent sententiæ, circa minuta quædam à nonnullis Purpuratorum Patrum aliquid obiectum, donec in sententiis dicendis ad Laurentium Cardinalem Puccium, tunc Datarium, ventum est: qui ratus id sui esse muneris, formam alteram à se conscriptam sinu fouebat, dolebatq̃ue se alteri posthaberi; ideoq̃ue in ea quam Anconitanus proposuerat, acerbitate magis æmuli quàm studio Consiliarij, plurima perstrinxerat. Nec Accolitus sibi nauiter defendendo defuit. Quare nouis continuo mordacibusq̃ue argumentis, tam ab ingenio quàm ab æmulatione virtutis suppeditatis, ita certatum, vt cum satis non esset seu contrahendæ seu leniendæ concertationi, Pontifex oris Maiestate eam imperij auctoritate compresserit. Inde vocatis ad priuatum consilium viris scientiâ clarissimis, diploma Cardinalis Anconitani, aliquot locis reconcinatum, mox in noua Congregatione perlectum & concorditer comprobatum.

Damnabantur hîc vna supra quadraginta ex Lutheri positionibus, non quadraginta duæ, vt sæpius per incuriam inexcusabilem in re tam clarè pernoscenda narrat Suauis. Exponitur, eas fuisse accuratè discussas à Patribus Vaticanis, ab Ordinum Religiosorum Præsibus, à Theologis, à Iurisperitis. Commemoratur, quàm

quàm benignè cum Luthero actum sit, quàm clementer Romam vocatus, oblatà fide ac viatico. Additur, quantumuis liceret nunc in eum tamquam publicè hæreticum ferre sententiam; tamen, quò mitius procederetur, illi eiusque affectis certum præscribi tempus ad reuocandos errores, pestilentesque libellos comburendos; quo elapso, eos omnes damnari hæresis, ac pœnas seuerissimas in hæreticos constitutas iisdem configi: cunctis verò Principibus populisque grauissimas denuntiari censuras, nisi iussis obtemperent.

C A P V T XXI.

Quæ Suavis opponat Diplomati Pontificio.

Congerit hæc Suavis ea quæ in diplomate reprehenderint *rerum intelligentes*, quâ appellatione reprehensionem confirmat.

Primum est: Forensi stylo decreta de Fidei dogmatis fuisse confecta. At non intelligit, forensium stylum non in damnanda doctrina, sed in denuntiandis interdictionibus, pœnisque statuendis contra inobsequentes adhibitum, quod non pertinet ad Theologos, sed ad fori peritos.

2 Secundum est: Periodum quamdam, cuius initium est, *Inhibentes*, perplexam esse, & quæ ægrè percipi possit, propterea quòd inter eam vocem, ac verbum præcipuum ad quod illa refertur, quadringenta vocabula sint interiecta. Suavis populo potissimum scribit; adeoque me cogit, ne ea negligam ab illo obiecta, de quorum examine, uti superuacaneo, possint mihi viri sapientes succensere, si mea responsio ipsis tantummodò obuiam iter. Bonâ igitur horum veniâ pauca hæc apponam, quòd multitudini fiat satis. Enimverò ea periodus tam est clara, ut cuiusque leuiter experto in diplomatis legendis nullâ sit opus animaduersione peculiari, quòd illam percipiat. Equidem stylum diplomatis conscribendis iam in Curiam inductum haud probo: sed aliud est, potuisse ab initio quiddam præstantius eligi; aliud, esse nunc variandum quod in vñ est, nullo alio commodo inde deducto, nisi explicatoris concinniorisque sermonis. In quacumque sapientissima Republ. retinentur nonnullæ consuetudines, exortæ aliquo sæculo rudiore, quæ si nunc inciperent, meritò risum excitarent. Nihilominus eas seruare summa prudentia est, ob rationes ab Aristotele adductas, ne leges veteraque instituta facile commutentur, etiam cum potio-

* 2. Polit. cap. 6. in fine.

K 2

ribus,